

(St-Louis)

ՄԻԹԵՆԵԱՎԱԴԻՆԻ

ՇԻԴԱԿՕ ՍԷՔԿԻՍԻ

1893 ԵՆԵԱՐԻՆԱՆԷ

Ծ. Հէր նէֆիւ մէտտին (մպտեցիւր)
 նիւմունէլերի իլէ իլմի մարտնիւթտա-
 քի թէրադ գըլնի կէօթէրէճէք պաղը
 ալաթ վէ մաքլնալարր հափի օլ ճագ:

6. Զվորացի վե Ամերիգ աստա իր թի-
րա (կընտ) իտիւմիչ հէր նէվի մաքիւնա-
լարոտան պիւրէր ատէտի նիւմիւնէ օլա-
բաղ վաղ իտիւմէնք :

Դ. Վէսայիթի Դ. Նագիլիեհեհե ահիտ
էշեա վէ էօէվաթ իէ չըմէստըֆէր
վարօր, վէ տիւրլիս տիւրլիս արապաւ
լարըն նիւմունէլէրէնի, վէ պոնլար
Նագգընտա աիլիթէն ինքա իտիէն իս
շաշաթը իսպաթի իաթէհէր նուրէթտէ
պարա աթաթը Նագիլ յաճաղ »

8. Յապրիգալար մաամուլաթը նի-
մունէլէրինէ մախմուռ օլանագ Կ

Գ. Է՛ւրբող ֆէննինն Թէրադէ խոհ-
նէ խորտէմ իտէն ալաթի նէֆիտէ իլէ
ոսն տէֆա իկթիրա իտիլէն էլէթրող լի
մաքինա մէ սալիրէ յի համի օլաճնադ :

10. Սէնայիկի նեփախէէ մախոսու օ-
րեայ էն մէշուը րեամ լէվսալարըլա
րէսամըլղա յիւթէալիք հտէլաթը,
հէքքեարըլգ, հէյքլթրալըգ ք վէռա-
յիւթէէ մախոսու հէր նեփի ալաթի իլ-
սիտէր աէ նիւ մախոսու հտիկ օրեայը

Այլ Միւհէնտիսլիք իլէուսուրուհա-
ֆիյաեա, ֆէհնիսիյ)մարիեհ, մուզիդա-
եա, վէ թէհարթօնուլուզ. սէնասարժնիս
միւթէալիզ. մէվատտոր-հաւի օլտանգ.

12. Էթնոկրաֆի (տոննագրութիւն) արբ. օլ. օթի (հնագիտութիւն) զէ ֆիւնունուն անյիթէէէ միւթէալիգ աաար, զէ պու պապտէրի իիթիրաթի կէօնալէօնի հափի օյաճագ տոր :

13. Օրման հեթիւտիւրմէք Պէնննեմ
մախառն ալաթի միւթէնէվդիա իէ էն
մէշէր օրմանլարաա հեթիւէն աղաճ.
լարն կէրէք իրթիֆա «Եւրքքէքլիք» վէ
կէրէք գալըլիդլարնա առալը միւթէ
առաւիտ նիմուսէլը Վաղ ինթլիէնէք
տիր :

14. Մաթպանաճըլըղա մահսուՆ է-
տէվաթի միւ խթէյիֆէնի հափի օլաճաղ.

15. Սէնայիի էհնէպիյեհէհէ մալս
սուս մահաուլաթ վէ մամամուլաթ ի միւ-
թէնէ վվիտանը միւհթէվի օլսհագդ տըր :

Պալատն թալեխն օրունան էշեա վն
էտեվաթն քեաֆիէնի Բարիւց Անդկիկ
սմովմիգնտն յառուդն կիպիւ թժբոս
պիւր ետրտն վն նէքսիկէրնէ դարիւ
պիմալար տախիլիւնտն պուլունտուրու
մեռելոյ, նէքսիկէրնէ էքէ յիճէ ուզադ
մեվադիլտն դահէթ լաթիֆ պաղշէլէ
օրթաքնտուն ինչա օրունաճադ պինալա
րա ետրէշտիլիկէճէք տիլիւ ?

Մէքիկո ինչն ինթրիապ օլունան մէ-
 ժագի՝ Միչիկան կէօլեխուն հէր էրբ
 ոտհիլի իւղէրնա՛ն օլուպ, մէհմազու
 նղն մէսահայի ոտթհիլեէրի 405 հէբ
 թարտան զերատէ ոիր Կար հէքթար

10 քիլոսթրո միւրէպպա տըր) Մէրկի
նին էն պէօլիւք պինաւորը Շիգակի
յէհրինին հէնուպ հէհէթինտէ պուլու
նան Ժաֆօն Բուր Նամ մէլլիյտէ տիր
Շէհրին օրթաւընտաքի Լաֆօն իլէ Մի

մէվազի սէրկինին շուռնալթի (շիւսպէ
լէր, սալորէսինէ, վէ տիկէր պինալարը
ինչասընա թալաւալ իտիւնիշէր տիր : Կո

պապաէ կէօղէ արտորդեալ փէտաքնար
լըղն տէրեճէսին շոնոտան անպամալ
տըր քի, շու տէօրթ պէօյիւք մէյտան
սէրկիի ումուփի Կէին ինթիլնապ օլուն

Մազապոյն մուգառտեմ, տէօրթ միլիօն
տօլար, եանի երբի միլիօն ֆրանկ
սարֆ խոլիէրէք, պիլ սուրէթի մուն
թագամէսէ թարը խոթիլիէր, վէ է

Հայրենին թէնէզզու հէրինէ թախտիս զը
 Նըմըշար տըր +
 Շիդաիօ սէրկնի ումումին աւէլի
 եաթընա քեանուսու սանինն եիլմ

ծին, վե՛ մէյովնին էնվալը լիւստօլուտա
հէթլիտիլի կիպի, ճէսմ օրմանարը
քէօնիւր տէմիր, կիւմիւշ, պաղըր,
չէ, զըմարա՛ վէ տրուի՛ մատենկերի
տախի՛ մէվնուտա՛ տըր ըրի՛ պուշմար
մէվնուտ օլտուկը մաշալլը, տէմիր
նօլսըր վաղարթասը իլէ սաշիլէ րազիթ
օլտուշարը խէ, ճէսմ պիւր սէրվէթ
վէրճէքէրի տէրքեար տըր :

Մի վէրսան Գանար Ռարիզին էն պէս
 յիւր պանքէլը բերլոյէ պուր պապալէ մըն
 զաքէրէ խաբէք, սէր վէլքը թապիլէի
 Օսմանիլէնին զաքիրէ ինրաճը յոյն,
 քէնտօխնէ մուսվէնէմ իտէնէք զիբ
 Զգէր պապը սէր վէլքն պուր Երմաճը
 զիպի, ինիլիզ սէրմանէտարսըն տա-
 խի տիրիզի մուսվէնէմ իմվէնէքէ-
 բնի իւսիտ իտէնօր

ՀԱՍՈՒՆ ՊԱՊԱ

Պու. Կիւնլէրտէ, Գումգաթուէ Հայկ. սինտէն վէ հէր միլլէթտէն չօգաբը լի սանընտ ալիւ Հասան Պապա լազըրը սը-Կէմէքտէ, վէ Ֆլլահ Դահմէթ Կլէմէք, տէր Իլինտէ Խեթսըն, պըր մէ-հէք Խտի, պըր ազկլ Խտի, հէլէ համո օլսուըի ճէնադէսինէ, պու ունապիլ-տիմ... Էսէֆ. Խտէրմէքլ, պէն պուլու-նամաւոր, . . . » տէնլիտիլի ի Խտլմէք-տէ, վէ Իրլզլէրնտէ տալիս հագըդա-թէն պըր Էսէրի մաթէմ չէօրիւմէքտէ տիր :

Ի՞նչ տիր պու Հասան Պապա վէ Նէ.
Տի իմիշ :

Զեկնին, նուփուզքը տար պալին՝ վե
նամոտար պիր. ատեմ տիր զամեն ժյուռն
մասնին-Հասան Գառայ; ասլին խաթրն ին
ն, պարտ եեշիլ սարըզդ, սինին եեթ
միշ պէշէ վարմըշ սատե պիր համմալ ի-
միշ տիր, եանի համմալլարն պիր պիւ-
եւեւկիւ տալիի տէկիլ տիր, վե հիշ պիր
վազըթտա եօլէ պիր պիւեւեւքիւկիւ
արզու վե դապաղէ տառիի լիքմէսի տիր,
փաշըլըն պիրի տիր, անճազ եմէշ լի-
րմալապ, սոտուն վե քէօմիւր ամադ,
պօշալլմադ, իւթիփ իթմէշ վե հմալի
տուն խըրմէթլէր իլէ իլթիզաւ եթմիշ
տիր, լաքին. օլ մէրթեպէ պիւեւեւք վե
թմիլ պիր եււրէք թաշըմըշ տըրքի,
հմալալ թաթիլլէրաւ պիլէ նատրէն օ-
գուհմուշ տուր:

Մէջնում Հասան պապական Գրգռ-
դարու իսկէնսնտե պոլլուանս րեֆիգ-
լէրի Հասան տաեւ իամինի վերիպ, վե
սանիրլըր, վէ հաթթա Փամիլեալար
տախի Հաթան պապա թէսմլեյե կլէմի-
լէր արի:

Հայտնա պապանըն ինտանյիեթ լերինիս
պլրեթ պլրեթ եաղմագ իյնի ճկտեթեթեթ
թիթ ապաթըը տոտուրմաթըը իգ լիլա ի
տեթեկնտեթն, եալընըղալ զաաաթ սեթ
լերիզ թի, աալա միլլեթ վե մեղհեթ, վե
պլուեիւթ վե թուչիւթ, վե հեթեթ վե դա
աթն պաթմագ սըըը, միտտեթիթ, եօմ
րեւեթ, լոտեթա ելինտեթ վե տիլլե
սեթն իլեին իեիլիս եաթթըղաթն պա
գալ նաթտեթ տալի, չօղաթա եօթաւեթեթ
թաթալթա միլրիթ ալիթ տրի

Հասան պապա, գաթթան պէշ, բարա-
լըգ պիր հիյըն վէ պիր իրթիւր պարգա-
պուլ իթմէ տիրետէն պարգա, Զը վաստա-
տա պիւնիւք պիր ձէնապ թաշըմը տը-
րի, պիր չօգ ֆառիւիւալը իմանէլէրին
էիրիպ չըգմաստաշ, չօգ տէֆա թա-
տա տալիթ օլունմուշ իս տէ, քէմալ
նէզաքէթ իլէ, բէք աղ տէֆա գապուլ
իթմիշ տիր, հաթթա, պիր քէրէն, պիր
հիսապտան պիրինտէն եալընը 20 լա-
րա զիւնտէ ալմըշ օլտըդընքը կէօր-
տիւիլիւնտէ, աղ շամա գապար պէքէ-
մէնէրէք, վէ իլիիթ պըրսըգ աղաղ, խա-
տէթէն չարընա չըգմըշ, վէ կէծթիւ-
րիս օպֆլըգ տիւնէրէք, կէրի վիրմի-
տիր

Մէջհում վէճաթ իթ ալիկնտէ, ճէ
պիւնտն եալընը 16 շրշ. չբէմը աբը
Լէալի 01 մերթէպէ հէսֆ իթ միլ չոլ
քի, Խըրսթ իեանլարտան պիրի, ճէնաղէ
սի մէնաթիֆիքի վերմէք արզուսնտ
պուլսմալի առուր:

Համան պարսե Գանաթ ճա փէրէի համ
մալ հալալը վէ համմը Էթմիւ շ տրւ
լաթին գալպէն պիկէրճէ խախա սոր-
րափալարն վէ թխճճաբալարն վէ իրա-
ճրաբն մափէվգընտէ պուլլէնմուշ տուր,
զիրաւ պիկէրճէ սահհէպ սէրվէթ լէր վար
տըր քի, կէրէի զահհէրն քիպարմա տա-
շալը քի տն տորաբ,հաւ պուլլէր գալպէն,
քէնտի սէրվէթլէրբն համմալ օլմաշ լը-
տան էօթէեհ կէյէնէմէքտէ տիրէր :

Հասան պնդում հազդրնոտ եւադոր-
ղըմը պէ սաթըլարոտ նաքը պիւ
միւսպարաւ հանրի վար տըր, վէ եւ-
խօտ յօդ տէփաղապէթարոտ զէնկին-
լէր վէ եւախօտ պիւր գաչ գօւրուչ, վէ
րէնկէր հազդրնոտ կէօրիւլաիւկիւ կիպի-
ւատէնոտ պիւր զաղէթաճըլը իրթիթիւ
պիւր տըր գանն օլւնմալը, հանչա, անճագ
այտըղըմը մալիւմալթը մէվոտ գաւոր
պէնան իյէմիւիդ տիր :

ከ ሊሆኑ ረባሃቶች

Հոգեղուկ վեգյայիֆինին թաստիկ վե
լիֆուր, հեր քեօն քեյֆե մանէշաու-
նա պրազըլտըզնա, ճեմիյեթի պէշե
րլիյենին քսուլլու ինթիզմընա, վե
պու ինթ իզամըն տեվալի պպզաընն
մէտալլ օլամանանադը պիւլպէշտէուլլե
չու զավպիտտեն մադեօտին հուսուլլ
իլլուն լապիտ (էլլեմ) օլանլարըն ճեմ
ու թեօվլին (եպղմադ) իտլիմէսին զ վե
դոպլիլէյի մէրքեզլիյենին նաֆուզըլա
հէրքըքսին անլէրե ղլիսեթ իթմէսե
մէճպուր թուլթուլմաընա իշթիսան
մէնա Կթթիշ, վե չու վեճհլե ֆլը մեմլե-
քեթլին գավանիլին մալսուսեթի մէյ-
տանա իէլմի, տրոյ

Դավայիտի մեպհուսէ եօզարրտա պահա ծնունդդ, գումարէթի լիահլիքէ ինէ Խնտանն թապիյեաթընտա մերքիդ պուլուրտաչաղլի սէլիմ սահիպլի օլան հէք Խնտան, իմալի ֆիքքէ ֆիքքէ Եօլմաղլէ, ինէ աճլերէ պուլապիլեհէլի, ճէհէթլէ, եւ ագանուսն թապիյի վէ աղլի տէնիլ: Վէհէլի մէշուհ իւզրէ ճէմ ու թէք-թիպ օլունուալ մէրիյեթիթինէ նեզարէթ վէ տիգգաթ օլունմաւը վալիլ ֆէսի գուլվէյի մէքքէղլիեհէն թէվտի օլունուր: Ս գանուշլարըն մէհմուսնա տա հուգուգլ մէվլուա վէ տախոտ գավա-նիյիյի մէվլուա (վաղ օլունմուշ գանուն-լար) ահնիր:

Հուզուգու թապիկն ենին դավայի-
տի, լսեմթեղաեք տիր (տէյիշիմեզ,
թէպէտտուլ գապուլ իթմեզ), չէնքի
շուհարըն թէղաշիւր (սէյիմեք, խա-
պիլմէսի, թապիյաթի հոսաննն թէղա-
եհրաթընս միւթէվազգըք տոր, Պիլա-
քիս հուզուգու, սէվըրմանն գալլայի
տի թէղաշիւր հոսպիլլոր, չէնքի պիր
մէմէքթէթին վազիլի զանունն (գա-
նունն հոսն), պիր խուսուս իշիճն
պիր գէմանստ վազ իթիկի պիր դէյի-
տէյի պիր միւտտթթ սոնրս լազվ հոս-
րէք, պաշղա պիր դաշիտէ վազ իթմէ-
սի միւմքին տիր, Մէսէլա, զապիլն
(զասպ իտէն, ճէպընն լայն) մամաղ-
սուպը (զասպ իտիլիշ սնալի) իյառտէն
մէճպուր թուլմուլմասը դաշիտէսի հե-
րազի սէյիմին գապուլ իթտիկի պիր
գաշիտէ օրուպ, ազլէն շուս դաշիտէ
թէղաշիւր իթմէշ մամաթիշ պիր մէմ-
էքթէթին վազիլի գանունու, շու գաշի-
տէյի գանունաշ արնէն տէրճ իթտիքտէն
սոնրս պիր միւտտթթ իշիտիքտէշ պապը
էսպպապ մէպին անը գանունտն թայ
(հազթ իթմէք, չըքարմազ) իտէքթէ
միւթ հուզուգու սաշիպի ֆիլան վազթէ
գատար մայինի իթիլլուտթէ գընթ (կէրնալ-
մադա գալըշմազ) իթիշ ին, հոսթէն սոն-
րէքթէ գաշիլ օ միւթ իտիլլուտթէ (յէրի վէրմէճէ
էնպուր [ճէպըր] էրէշէն, տէյու պիր գա-
շիտէ վազ իթմէսի միւմքին տիր, Պիլը
տէ ինթիմալքի պիր գէմանստ վազ օ
լունն գալլապիլտին (գաշիտէյէր) գալլա
շիտի թապիկնէն մազգույն օլտուզու
պիր միւտտթթ սոնրս անշաշըրարազ
օ) գալլապիլտին թաստիլինէ լիզուս

դու հուր ի իմ սին, իմ լապա գալմանիսն
մեկիդ անըն վաղ ու թատաղիլ ինսանըն
և ետոյ ինթիեարընտա պուլունմադլա ,
գալմանիսն թապիիյե հեպկ լահեթէ-
ղաեէր օլամադ :

Ինչպիսի կյանաթիտան սօսերա շուրաւոր տախիկ անբաշխելիք ըիւ, գազանիկն մէվ զուանն յամիլ օլտուղու գազայիտ, տա- յիմա գազայիտի թապիկէնէ միւթա- պղք օյմանուպ, պազէն օ դազայիտէ թապիկէն (զըտուտ արքի) տախի օյապի իր : Լաքն գազանիկն մէվզուանն էն միւթեմէլ գազայիտ վէ աշքեամը (հիւ- քմէր) միւհթէվկիէսի, (միւնտէրիմ օլ- տուղու գազայիտի թապիկիկէնէ մու- վաթիք տիւզէն գանուն սըր : վէ պիր գանունուն վազիկ, մէնպուրիյիկէթի սահէնէ օլպազըղն գազայիտի թապի- կիկէնէ մուտախիք պիր գապիտ վազ իթ մէմէլ տիր : Մամաֆիհ գապիտէյի թապիկիէնին թաթպղգաթընտա պիր մահպուր կէօրիւրսէ, թապիկի անը թա- տիւ իթ մէնէ մէնզուստուր : Մէսէյա, աղէն տախիկն (այաճաղը) ալաճաղը- ըր պու կիւստէ, եւրաթէ օլէ ճէմիլ ղէվաթէն ապլտէ հաղգը զլմասը Լա- ղըմ կէիւր : հայպու ըի պիլծիւմէ մէմ- լէքէթլէրն գալտնիկն մէվզուտը (գօն- մուշ գանուկարը) աշքեամընճա, պիր քիմնէ տիկէր քիմնէնին ղիմմէթիտէ օ- լան ալաճաղընը պիր միւրտէթի մուպ- կէնէ (թաեիկ օլունմաշ պիր վազթ) զպարփընտա տափա իթ մէզէն, օլ միւտ- կէթիկն ինչիղաընթման (խլթամընտա) անորա, ալթիք հաղգը տափաւան սա- գրթ օլուր (հաղգը չիւրիւր) :

Հուգուգու թապլիկիէ իլէ հուգու-
դու մէվգուա հագդընծապարտե սերո
ու պեհան օլունան իղպհթըն աէլալէ
թիլլէ, իլլի հուգուգուա թարիֆի ա-
տան (զ օպլ) օլո՛ւր, շէպլէքի իլմի հուգուգ-
վու թէմիէ Կապառնա-էփրատի ինսա-
նըն նէքաիկէթիլլէ օլան միւնասէպարթ
վէ մուանէլթընա հէգ ջէսին հագդու
վադիֆէսնէի թպիսին կչին մէրի թու-
թուլման (բիանէթ օլունմասը) լազրո
հէնն դապլայտի թարիֆի կտէն իլմ
տէր :

Զիբրի սէպագած իթտիկն իւզրէ,
գաղայաի մէջը իրէնն իքի նէվի օշ-
մաւղա, իլմի հուդուգ տախի իքի գըս-
մաւ միւնգաարմ (Թագաիմ օլիւնարադ),
պիր գըւննա իւն հոռոհոհո իւննիւնէ, զէ
տիգըրնէ տախի իւն հոռոհոհո իւննիւն
րէնիւր:

[illegible]

